

શ્રી રામાશ્રિત

સંગીત ગાયનશાળા.

નોટેશન પુસ્તક.

ભાગ ૧.

કર્તા

ધુંડીરાજ વ્યંકટેશ રામદાસી.

દક્ષણી શ્રીરામ મંદીર,

સોનીફળીઆ દેશાઈપોળ—સુરત.

કીમત રૂ. ૧—૦—૦.

॥ શ્રી ॥

રામાશ્રિત સંગીત ગાયનશાળા.

{નોટેશન પુસ્તક}

ભાગ

(૧)

માલીકઃ—ધુંડીરાજ વ્યંકટેશ રામદાસી.
ઠેકાણું:—દક્ષણી શ્રીરામ મંદીર,
(૧૯૨૩) સોનીફળીઆ દેસાઇપોળ-સુરત.

આ પુસ્તક પારસી, મુસલમાન, હીંદુ ભાઇઓને અત્યંત ઉપયોગી થઇ પડશે તથા અમારી ગાયન શાળામાં ટુંક સમયમાં હારમોનિયમ (પેટી) શીખવવામાં આવે છે તેમજ લગ્ન જેવા પ્રસગોમાં ગમ્મત બેડકો કરવા પણ જઇએ છીયે આ પુસ્તક ઉપરના સરનામે મળી શકશે. મળો, યા લખો.

લી० માસ્તર ધુંડીરાજ વ્યંકટેશ.

સુરત ચોટના પુલ ઉપર ટાંકી પાસે આવેલા "શંકર" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપ્યું.

પ્રાર્થના ગદ્ય.

ૐ નમો ભગવતે, શ્રીમતે સર્વોત્તમાય પરિપૂર્ણ કામાય સદ્ગુણ ગણ આગાય ભક્તજન મનો વિશ્રામાય, કલ્પદ્રુમાય, શામાય ત્રિભુવન સાર્વભૌમાય, લોકાભરામાય, ઉધૃત મુનિવર્ય વામાય, રઘુવંશલ ામાય, સજલજલધરશામાય, શ્રીમત્ સીતારામ ચંદ્રાય નમો નમસ્તે ॥ છ ॥ છ ॥

મન રંજન કરે તે રાગ (रंजयतीति रागः) ગાયનશાસ્ત્ર એ પાંચમો વેદ છે તે નીચે પ્રમાણે શ્લોકમાં સિદ્ધ છે.

॥ श्लोक ॥

॥ ज्ञातारो पंचदशो रत्नं ॥ विवेकोदशमं निधी ॥
॥ गायनो पंचमो वेदः ॥ जामातो दशमो ग्रहं ॥

साहित्य संगीत कला विहिन साक्षात् पशु
पुच्छ विशाण हिन तृणं न खादं न पीजीव
मान तद्भाग धेयं परमं पशुनां ॥

અનુક્રમણિકા.

નાટકોના ગાયનો.

નાં.	(ગાયનના નામ)	(રાગનું નામ)	ટાઇમ
૨૨.	વિશય વાત મમ,	(માંઢ)	૬ા થી ૭ા ર
૨૩.	શું કહું કથની મારી,	(પીલુબરવાકાફી મીસ્રીત)	
૨૪.	હમારી લાજ તમારે	(સોરઠ)	રાત્રે.
૨૫.	છીયે હમે જરથોસ્તિ,	(ઇંગ્લિશ)	કોઇપ
૨૬.	હમારા દેશને છોડી,	(મહાંડ પહાડી)	,,
૨૭.	આપ પાપડ વાડીમાં	(બરવા જીલ્લા)	,,
૨૮.	પ્રિય સરલા કયમ વિસરાયે	(મૅાલકાસ)	૪ થી ૪ા ર
૨૯	ખરા તે હીંદના સંતાન	(વાઘેશ્રી)	૨ા થી ૩ ર
૩૦.	પડતી હવે મુજને ખબર	(કર્નાટકીભૈરવી)	૬ થી ૭ ર
૩૧.	આલી આતે શી બીમારી	(સિંધભૈરવી)	,,
૩૨.	રામચરણ ચિત રાખ,	(અસવારી)	૭ થી ૯ ર
૩૩.	સલામી ગૉડ સેન્હ	(ઇંગ્લિશ)	,,

॥ श्रीः ॥

પ્રસ્તાવના

સંસારારણ્યના મહા તાપથી તપ્ત અને કષ્ટો સહન કરીને દુઃખી થએલા ઉદાસીન સજ્જનોને શોક રહિત થવા અને દુઃખમાં આલ્હાદ જનક (દુઃખમાં આનંદ ઉત્પન્ન કરનાર) સંગીત એજ સાધન છે. તે નીચેના શ્લોકથી વધારે સ્પષ્ટ અને સરળ રીતે સમજાશે.

॥ श्लोकः ॥

॥ जपात्कोटीगुणं ध्यानं ॥ ध्यानात्कोटीगुणं लयः ॥
॥ लयः कोटीगुणं गानं ॥ गानात्परतरं नहिः ॥

જપ કરવા કરતાં જેનો જપ કરવાનો હોય તેનું ધ્યાન કરવું એ કરોડ ગણું સારૂં. અને જેનું ધ્યાન કરવું તેના કરતા મનોવૃત્તિઓનો લય કરવો એ કરોડ ગણું સારૂં. અને લયના કરતા ગાયન (સંગીત) વિશેષ પ્રભાવશાળી ગુણવાળું છે તેનાથી બીજું કાંઇજ નથી. સંગીત, વેદોમાંથી ઉત્પન્ન થયું તે વેદો નીચે પ્રમાણે સીદ્ધ છે.

૧ ऋगवेद, ૨ यजुर्वेद, ૩ सामवेद, ૪ अथर्ववेद.

એની સાથેજ ઉપવેદો પણ છે તે નીચે પ્રમાણે ૧ આયુર્વેદ, ૨ ધનુર્વેદ, ૩ ગાંધર્વવેદ, ૪ ડયર્વવેદ તેના વેદાંગ પણ નીચે પ્રમાણે છે.

વેદાંગ

શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, નિરૂક્ત, છંદ, જ્યોતિષ ઇત્યાદિ, જેમ ચાર વેદો છે તેમ ગાયન (સંગીત) પંચમવેદ છે.

॥ गायनो पंचमो वेदः ॥

એની વ્યાખ્યા નીચેના વેદોમાં સિદ્ધ છેજ.

ઉપવેદ, આયુર્વેદ (વૈદ્યશાસ્ત્ર) ધનુર્વેદ (યુદ્ધશાસ્ત્ર) સામવેદ (સંગીત, તથા ગાયન શાસ્ત્ર) અને, થર્વ (શિલ્પશાસ્ત્ર).

આમાં પ્રથમ દર્શાવેલો આયુર્વેદ (વૈદ્યશાસ્ત્ર)ને ગ્રહણ કરવાથી આપણે અસંખ્ય દુઃસાધ્ય રોગો ઉપર અનેક પ્રકારની વનસ્પતિઓ-માંથી ઔષધો તૈયાર કરીને રોગી મનુષ્યને તેનાં દુઃખમાંથી જેમ નિર્મુક્ત કરીએ છેયે તેમ સંગીતને ગ્રહણ કરવાથી આપણને દુઃખ સમયે (જ્યારે શોક સાગરમાં નિમગ્ન હોઇએ ત્યારે) અત્યંત આનંદ ઉપજાવી દુઃખને દૂર કરી આત્માને શાંતિ આપે છે તેનો દાખલો જુવો કે ઓષધીઓથી જેમ તંદુરસ્તીમાં સુધારો થાય છે, तद्वद्, તેજ પ્રમાણે આપણી હાલ દર્શાવતી સંગીત વિદ્યાથી મનુષ્યો પોતાની તંદુરસ્તી સુધારવાને ભાગ્યશાળી બને છે,

સંગીતના ત્રણ પ્રકાર

૧ સુપરિણામક,	૨ દુષ્પરિણામક,	૩ સામાન્ય.
१ सात्विक,	२ राजसी,	३ तामसी.

પ્રથમ સુપરિણામક એની અંદર વીર શૃંગાર ભક્તિ યુક્ત ગાયનોનો અભ્યાસ કરવાથી મનુષ્ય સારી રીતે પોતાની બુદ્ધિ પ્રકાશીત કરે છે માટે લેખકની ઇચ્છા એવી છે કે વાંચક બંધુઓ આ સંગીત વિદ્યાને વીરરસ ઉત્પન્ન કરનારા, તથા પ્રભુની લીલા તનુઓના શૃંગારિક ગાયનો અને ભક્તિરસ ઉત્પન્ન કરનારા ગાયનો ગાવા તેને (सुपरिणामक) કહે છે.

૨. **दुष्परिणामक** હવે જે ગાયનો ગાવાથી વ્યાધી ક્લેશ ઉપાધી ભય વગેરે ઉત્પન્ન થાય તેને દુષ્પરિણામક કહે છે.

૩ **सामान्य,** જેમાં અર્થ તાલ સ્વર માત્રા આરોહી અવરોહી સંચરી રાગ નહિ લાગતા કર્ણેન્દ્રિયને ઉદ્વેગ આપે છે તેને નિઃસત્વ કે નિર્માલ્ય વા સામાન્ય ગાયન કરે છે. સંગીત સાધ્ય કયારે થાય ? કે જ્યારે આપણે, નિરાભિમાન (ગર્વનો ત્યાગ) કરીશું તોજ સંગીત

સાધ્ય કરી પ્રભુની સાથે ઐક્યભાવ કરવા સામર્થ થઇશું અને જ્યારે અરિષડ્ વર્ગો (શત્રુ છ પ્રકારના છે) તેને ત્યાગ કરવા જોઇએ તે નીચે પ્રમાણે દર્શાવ્યા છે.

(છ શત્રુ)

१ काम, २ क्रोध, ३ लोभ, ४ मोह, ५ मत्सर, ६ मद.

ત્યાર બાદ 'सप्त व्यसन' તેને પણ ત્યાગ કરવા. તે ક્યા છે? નીચે પ્રમાણે જુવો ૧ દ્યુત (જુગાર,) ૨ પારદ્ધ (શિકાર,) ૩ પાન, ૪ કઠીણ દંડ, ૫ અયોગ્યદાન, ૬ કામીની, ૭ કઠોર ભાષણ એવીજ રીતે અષ્ટમદ (આઠ પ્રકારના અભિમાન) ને ત્યાગ કરવા......તે પણ નીચે પ્રમાણે જુઓ.

(अष्टमदः)

૧ ધનમદ, ૨ પુત્રમદ, ૩ રાજ્યમદ, ૪ યૌવનમદ, ૫ શ્રીમદ, ૬ સ્થાનમદ, ૭ પાનમદ. ૮ વિદ્યામદ વગેરે. આવા આઠ પ્રકારના અભીમાનોને ત્યાગ કરીશું ત્યારેજ કોઇપણ વસ્તુ સાધ્ય થશે વિશેષ કરીને ચતુર્થાશ્રમોમાં પણ સંગીતને અવસ્ય દાખલ કરવું પડે છે તે નીચે પ્રમાણેઃ—

(ચાર આશ્રમ.)

૧ બ્રહ્મચર્ય, ૨ ગૃહસ્થ, ૩ વાનપ્રસ્થ, ૪ સંન્યસ્ત. ઉપરના ચાર આશ્રમોનો વિયોગ હોવાથી યોગ્ય ભિન્ન ભિન્ન સ્વરૂપોમાં ગાવામાં આવે છે પ્રથમ ૧ ब्रह्मचर्य (વિદ્યાર્થીઓએ) વિદ્યો-તેજક, બલવર્ધક, વીર્યસ્તંભક. ચિરાયુદાયક, આરોગ્યદાન. રોગનાશક, ધૈર્યસ્વરૂપક, જ્ઞાન-પ્રકાશક એવા ગાયનો ગાવાથી પોતાનું બ્રહ્મચર્ય સુરક્ષિત રહીને સંગીત સાધ્ય કરી શકે છે હવે બીજો આશ્રમ.

२ गृहस्थाश्रम.

સંસારીક મનુષ્યે, વંશવર્ધક, વ્યવહારદાયક, ધર્મસંરક્ષક, આરોગ્ય દાયક, શુભાશુભવિચારક, સત્યપ્રોત્સાહક, ઇશ્વર લોકસુખાનુસંધાનક, જ્ઞાનવિજ્ઞાનસ્વરૂપક. વગેરે ગાયનો ગાવાથી સુગમ રીતે સંગીત સાધ્ય થાય છે. ત્રીજો:—

३, वानप्र याश्रम.

લોકોપકારક, આત્માનુસંધાનક, શાસ્ત્રાર્થકર્ષક, ધર્માર્થકામ-મોક્ષાનુગ્રહકારક, સત્યાર્થબોધક, વગેરે ગાયનો ગાવાથી સંગીતની ઐક્યતા સાથે પરમાત્માની ઐક્યતા સાધી પરબ્રહ્મ સચ્ચિદાનંદ સ્વરૂપમાં અભેદ ભાવને પામી શકે છે, ચોથો આશ્રમ:—

४, सन्यास.

યોગકારક, નિતીકારક, બ્રહ્માનંદકારક, ભકિતકારક ગાયનો ગાવાથી જીવ તથા શિવ એકચિત્તે મળી જાય છે અને ઇશ્વર સાથે સદા સર્વ કાળ તેનાજ ચરણમાં રત રહે છે.

સંગીત ગ્રહણ કરવાને મને આજ લગભગ દશ બાર વર્ષ થયા હશે પરંતુ મનુષ્ય જો આખી જીંદગી સુધી એમાંજ રત રહે તોપણ એનો પારજ નથી મારે આ સ્થળે દર્શાવવું જોઇએ કે મારા પુજ્ય પિતાશ્રી સ્વર્ગસ્થ તીર્થસ્વરૂપ રાજમાન રાજેશ્રી **हर्षचंद्रशा बापुजी रामशास्त्री** જે સોનિ ફળીયાના શ્રીરામ મંદિરમાં વાસ કરતા તેમના પુણ્ય પ્રતાપે આ હાલ દર્શાવેલી સંગીતશાસ્ત્રમાં અમુક અંશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત છે તો પ્રિય વાંચકબંધુઓ આવી અનેક ઉત્તમ ભાવનાઓથી શણગારેલું શ્રીરામાશ્રિત સંગીત પ્રથમભાગ ગૃહસ્થો માન્ય કરશે એવી મારી પૂર્ણ ખાત્રી છે આ, મારો પ્રથમ પ્રયત્ન છે જેથી છાપનાર તથા મારી ભુલ થવાનો સંભવ હોયજ પરંતુ આપ સજ્જનો સુધારી વાંચશો તો હું આપનો તથા ઇશ્વરનો આભાર માની કરેલો શ્રમ સફળ થયો સમજીશ.

॥ મમ સર્વ પ્રભુ તુજને અરપું ॥
॥ ઝટ આશિશ દે અભિલાશ પુરું ॥
॥ મુજ દેહ વિશે તું રહેન સદા ॥
॥ જડચેતન પણ તુ વિના ન કદા ॥

મળવાનું ઠેકાણું:—
દક્ષણી શ્રીરામ મંદિર સોનીફળીયા દેશાઇ પોળમાં.
શ્રી રામાશ્રિત સંગીત ગાયનશાળા, મુ. સુરત.
માલીક:—ધુંડીરાજ વ્યંકટેશ (ઉર્ફે રઘુનાથ.)
આ સ્થળે પ્રથમભાગ મળી શકશે મળો યા લખો ઉપરના સરનામે.

અમારી ગાયનશાળામાં સગીત સાથે હારમોનિયમ (પેટી) સહેલાઇથી ટુંક સમયમાં શીખવવામાં આવે છે તેમજ શુભ પ્રસંગોમાં બેઠકામાં પણ જવામાં આવે છે.

નોટેશનમાં આવનારા ચિન્હોની સમજ નીચે મુજબ.

ડ — એક માત્રા થોભવું જેમકે સા ડ રી ડ ઈત્યાદી.

। આવી ઉભી લીટી હોય તેને ટીપ જાણવી જેમકે સા। રી। ગ। મ। ઇત્યાદી (તાર સપ્તક).

૦ આવું મીડું પહેલા સપ્તકનું જાણવું જેમકે સાં રીં ગં, ઈત્યાદી (મંદ્ર સપ્તક)

⌒ આવી વાંકી લીટી હોય તો બે સુર, અથવા ત્રણ સુર

⌐¬ સાથે લઈ વગાડવું જેમકે સારી સારીગ, ઈત્યાદી.

મિ આ તીવ્ર મધ્યમ જાણવો જેમકે મિ.

V આ ચિન્હ કોમળનું જાણવું જેમકે રીV ગV ધV નીV ઈત્યાદી.

| | | | આવી લીટીઓ તાનની પેઠે સરખા પ્રમાણમાં સાથે લઇ વગાડવું જેમકે

આ	આ	આ	આ	આ	આ	આ	ઈત્યાદી.
સા	રી	ગ	મ	પ	ધ	ની	
।	।	।	।	।	।	।	

સપ્તસુર ગાવાનું પ્રમાણ કોષ્ટક.
નીચે મુજબ.

શુદ્ધ સ્વર	સા	રી	ગ	મ	પ	ધ	ની	સા
સ્વર નામ	ષડ્જ	રીષભ	ગાંધાર	મધ્યમ	પંચમ	ધૈવત	નીષાદ	.
આંદોલન પ્રમાણ	૨૪	૨૭	૩૦	૩૨	૩૬	૪૦	૪૫	૪૮

સ્વર ઉચ્ચારસ્થાન કોષ્ટક.

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
નાભી,	હૃદય,	વૃક્ષસ્થળ,	કંઠ,	મુખ,	તાળુ,	નાસિકા,
સા,	રી,	ગ,	મ,	પ,	ધ,	ની,
ષડ્જ,	રીષભ,	ગાંધાર,	મધ્યમ,	પંચમ,	ધૈવત,	નીષાદ,

પશુ પક્ષીના ધ્વની વાચકસ્વર કોષ્ટક.

નામ	મયુર	ગાય.વા, ચાતક	અજા,પાડો	ક્રૌંચ	કોકિલ પરભુત	દેડકો અશ્વ	હાથી
સ્વર	સા	રી	ગ	મ	પ	ધ	ની

નવરસ સ્વરસ્થાન કોષ્ટક.

શૃંગાર	હાસ્ય	બીભત્સ	કરૂણા	ભયાનક	વીર	અદ્ભુત	રૌદ્ર	શાંત
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
સા રી મ ધ ની	સા રી ગ મ ધ ની	પં	ચ	મ		મ (મધ્યમ)		રી ધ
			(૫)					

બાર સુરના નામનું કોષ્ટક.

નં. (આરોહી)	વિકૃત તથા શુદ્ધ સ્વરનામ	નં. (અવરોહી)
૧........સા	............અવિકારી	..૧૨........સા
૨........રીv....	............કોમળ............	..૧૧........રીv
૩........રી	............શુદ્ધ	..૧૦........રી
૪.......ગv	.... કોમળ............	....૯........ગv
૫........ગ	............શુદ્ધ	....૮........ગ
૬........મ	............શુદ્ધ	....૭.......મ
૭........મી	............તીવ્ર	....૬........મી
૮........પ	............અવિકારી	...૫.......પ
૯........ધv	............કોમળ............	....૪........ધv
૧૦........ધ	............શુદ્ધ	....૩........ધ
૧૧........નીv....	....કોમળ............	....૨........નીv
૧૨.......ની	............શુદ્ધ	....૧........ની

વાદી સંવાદી સ્વર કોષ્ટક.

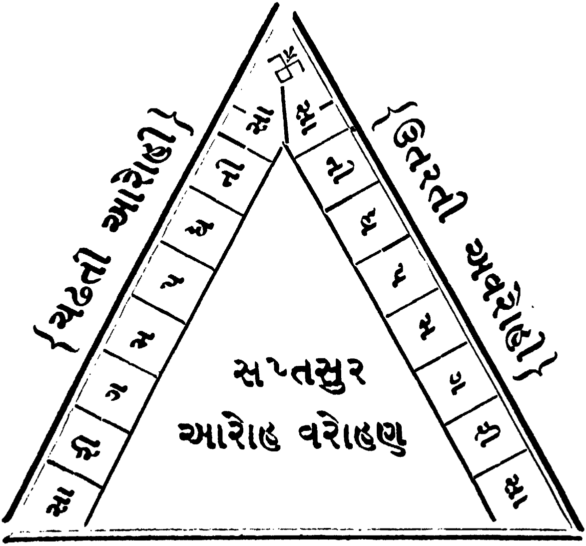
૧ વાદી, રાજા	ષડ્જ સા	રીષભ, રી	ગાંધાર ગ	મધ્યમ મ	પંચમ પ	ધૈવત, ધ	નીષાદ ની
૨ સંવાદી, પ્રધાન	મ. પ	પ. ધ	ની.	સ. પ	સ. રિ. મ.	રી.	ગ.
૩ અનુવાદી, ભૃત્યવત્	રી ગ પ ની	સમની	સ મ પ ધ	રી ગ ધ ની	રી ગ ધ ની	સ ગ મ પ	સા રી મ પ
૪ વિવાદી, શત્રુ	૦	ગ	રી	૦	૦	ની	ધ

{ ૧ શુદ્ધ સ્વર, ૨ સ્વરનામ, ૩ શ્રુતિ, ૪ જાતિ, ૫ રૂપ, ૬ ષડ્જ ગ્રામ સ્વરનું કોષ્ટક નીચે મુજબ. }

૧ સા	રી	ગ	મ	પ	ધ	ની
૨ ષડ્જ,	રીષભ,	ગાંધાર	મધ્યમ,	પંચમ,	ધૈવત,	નીષાદ
૩ તીવ્રા કુમુદ્વતિ મંદા છંદોવતી	દયાવતી રંજની રક્તિકા	રૌદ્રી ક્રોધા	વાજ્રિકા પ્રસારણી પ્રીત માજની	ક્ષિતિ રક્તા સંદિપિની આલાપની	મંદતિ રોહિણી રમ્યા	ઉગ્રા ક્ષોઃભણી
૪ દિપ્તા આયતા મૃદુ મધ્યા	કરૂણા મદયા મૃદુ	દીપ્તા આયતા	દિપ્તા આયતા મૃદુ મધ્યા	મૃદુ મધ્યા આયતા કરૂણા	કરૂણા આયતા મધ્યા	દિપ્તા મદયા
૫ સા સા સ સ્	રિરીરીv	ગv ગા	મૅમૅ મ મા	પૅપૅ પ પૉ	vધ ધ ધv	નીvનિ
૬ નિ સા	રીરીરીv	ગvગv	ગં મ	મv પ	ધૉ ધ ધv	ની નાv

॥ श्रीः ॥

પાઠ ૧ લો.

નં.	ખજ.	સપ્તસુર નામ.	ટીપ.	ગ્રામત્રય.
૧	સા,	ષડ્જ	સા	(સા) નંદ્યાવર્ત
૨	રી,	રીખબ	રી	
૩	ગ,	ગાંધાર	ગ	(ગ) સુભદ્રા

१०३६९

४	મ,	મધ્યમ	મ	(મ)	જીમુત
૫	પ,	પંચમ	પ	(·)	
૬	ધ,	ધૈવત	ધ	(·)	
૭	ની,	નીષાદ	ની	(·)	
૦	૦,		૦	(·)	

॥ ષડ જર્ષભ ગાંધાર મધ્યમઃ ॥

॥ પંચમો ધૈવતશ્ચાથ નિષાદ ઇતિ સપ્તતે ॥

હારમોનિયમ (પેટી)માં ત્રણ સપ્તકો હોય છે તે નીચે પ્રમાણે.

૧. ॥ મંદ્ર સપ્તક સાં રીં ગં મં પં ધં નીં સા ॥ મંદ્ર (·)

૨. ॥ મધ્ય સપ્તક સા રી ગ મ પ ધ ની સા ॥ મધ્ય

૩. ॥ તાર સપ્તક સા રી ગ મ પ ધ ની સા ॥ તાર (|)

મંદ્ર સપ્તકપર મીંડાઓ મુકયા છે, મધ્ય ઉપર નીશાની નથી અને તાર સપ્તક ઉપર (|) આવી લીટીઓ છે જેથી સપ્તક ઓળખવા.

(શ્લોક)

सप्तस्वरास्त्रयोग्रामा ॥ मूर्छनाश्चैक विंशतिः ॥

द्वाविंशतिश्च श्रुतय ॥ एतेभ्यो राग संभवः ॥

સાત સુર, ત્રણ ગ્રામ, એકવીસ મુર્છના, બાવીસ શ્રૃતિ મળી રાગનું સ્વરૂપ થાય છે.

પ્રથમ ગાયન કીયામાં ચાર પ્રકારના વર્ણ લાગે છે તે નીચે પ્રમાણે

(श्लोक)

गानक्रियोच्यतेवण: ॥ स चतुर्धा निरोपित: ॥
स्थाय्या रोहवरोहिंच ॥ संचारीत्यथ लक्षणं ॥

૧ સ્થાયી.. ૨ અવરોહી. ૩ અવરોહી. ૪ સંચારી.

સ્થાયી એટલે સમક આરોહી એટલે એક સુર કરતાં બીજો લંબાવવો જેમકે સા, રી, ગ, મ, પ, ધ, ની, ઇત્યાદી અવરોહી એટલે ઉતરવું જેમકે સાં, ની, ધ, પ. મ, ગ, રી, ઇત્યાદી અને સંચારી એટલે આરોહી અને અવરોહી સાથે લઇ વગાડવું જેમકે સા, રી, ગ, મ, પ, ધ, ની, સાં, ની, ધ, પ, મ, ગ, રી, સા, વગેરે.

પાઠ ૨ જો

(આરોહી)		(અવરોહી)
સા સા		સાં સાં
રી રી	(स्फुरीत)	ની ની
ગ ગ		ધ ધ
મ મ		પ પ
પ પ		મ મ
ધ ધ		ગ ગ
ની ની		રી રી
સાં સાં		સા સા

પાઠ ૩ જો

(આરોહી)		(અવરોહી)
સા સા સા		સાં સાં સાં
રી રી રી		ની ની ની
ગ ગ ગ		ધ ધ ધ
મ મ મ	(त्रिपु)	પ પ પ
પ પ પ		મ મ મ
ધ ધ ધ		ગ ગ ગ
ની ની ની		રી રી રી
સાં સાં સાં		સા સા સા

પાઠ ૪ થો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા રી ગ	સાં ની ધ
રી ગ મ	ની ધ પ
ગ મ પ	ધ પ મ
મ પ ધ	પ ગ મ
પ ધ ની	મ ગ રી
ધ ની સા	ગ રી સા

સારીગમ—રીગમપ—ગમપધ—મપધની—પધનીસા (આ૦

સાંનીધપ—નીધપમ—ધપમગ—પગમરી—મગરીસા (અ૦

પાઠ ૫ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા રી ગ મ પ	સાં ની ધ પ મ
રી ગ મ પ ધ	ની ધ પ મ ગ
ગ મ પ ધ ની	ધ પ મ ગ રી
મ પ ધ ની સાં	ધ મ ગ રી સા

પાઠ ૬ થો

(આરોહી)	અવરોહી)
સારીગમપધ	સાં નીધપમગ
રીગમપધની	નીધપમગરી
ગમપધનીસાં	ધપમગરીસા

પાઠ ૭ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સારીગમપધની	સાં નીધપમગરી
રીગમપધનીસાં	નીધપમગરીસા

પાઠ ૮ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા રી સા રી ગ	સાં ની સા ની ધ
રી ગ રી ગ મ	ની ધ ની ધ પ

ગ મ ગ મ પ	ધ પ ધ પ મ
મ પ મ પ ધ	પ મ પ મ ગ
પ ધ પ ધ ની	મ ગ મ ગ રી
ધ ની ધ ની સાં	ગ રી ગ રી સા

પાઠ ૯ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા રી ગ સા રી ગ મ	સાં ની ધ સાં ની ધ પ
રી ગ મ રી ગ મ પ	ની ધ પ ની ધ પ મ
ગ મ પ ગ મ પ ધ	ધ પ મ ધ પ મ ગ
મ પ ધ મ પ ધ ની	પ મ ગ પ મ ગ રી
પ ધ ની પ ધ ની સાં	મ ગ રી મ ગ રી સા

પાઠ ૧૦ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા રી ગ મ સા રી ગ મ પ ડ ડ ડ ડ	સા ની ધ પ સાં ની ધ પ મ ડ ડ ડ ડ
રી ગ મ પ રી ગ મ પ ધ ડ ડ ડ ડ	ની ધ પ મ ની ધ પ મ ગ ડ ડ ડ ડ
ગ મ પ ધ ગ મ પ ધ ની ડ ડ ડ ડ	ધ પ મ ગ ધ પ મ ગ રી ડ ડ ડ ડ
મ પ ધ ની મ પ ધ ની સાં	પ મ ગ રી પ મ ગ રી સા ડ ડ ડ ડ

પાઠ ૧૧ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા ૦ ગ	સાં ૦ ધ
રી ૦ મ	ની ૦ પ
ગ ૦ પ	ધ ૦ મ
મ ૦ ધ	પ ૦ ગ
પ ૦ ની	મ ૦ રી
ધ ૦ સાં	ગ ૦ સા

પાઠ ૧૨ મો

(આરોહી)	(અવરોહી)
સા મ	સાં પ
રી પ	ની મ
ગ ધ	ધ ગ
મ ની	પ રી
પ સાં	મ સા

રાગ ॥ કલ્યાણ તાલ ત્રિવટ માત્રા ૮ ॥

(આ રાગ સાંજના ૬ થી ૯ સુધી ગવાય છે.)

વા. ગ { સા રી ગ મિ પ ધ ની સાં (આરોહી) } સંપૂર્ણ.
સં ની { સાં ની ધ પ મિ ગ રી સા (અવરોહી) }

શ્રી ‑ હરે એએ કરૂણા ‑ લો શ્રી હરે એએ
ડ ડ ડ ડ
સા રીગ ગગ પમંગા રી સા રીગ ગગ
ડ ડ ડ

કરૂણા ‑ લો ‑ નિગમવી, નુતસુર, મુનોપરી
પ;મે,ગા રી ગ,મે,પ,ધ, ની,ધ,પ,મે, ધ,પ,મે,ગ,
ડ ડ

પૂઉજીત શ્રી ‑ હરે એએ
ડ ડ
પ,મે,ગ,રી, સા રીગ ગગ ।।ધૃ।। (અસ્તાઇ ટેક)
ડ ડ ડ

(અંતરો કડી.)

નાથ સ ત ત ન ચ ર ણુ ક મ લ મિ હુ
સાં રીં સાં,ની, ધ,પ, ની,ધ,પ,મે, ધ પ મે ગ
ડ

ત વ ભ જે શ્રી હ રે એ એ ।। ૧ ।।
પ, મ, ગ, રી, સા રીગ ગ ગ
ડ ડ ડ ડ

નં. ૧

શ્રી હરે કરણાલો નીગમવિ નુતસુર મુનીવરી
પુજીત શ્રી હરે ।। ધૃ ।।
ડ

।।અંતરા।।

નાથ સતતન ચરણકમલ મિહુ તવ ભજે શ્રીહરે ।। ૧ ।।

નં. ૧

॥ રાગ ॥ યમન કલ્યાણ ॥ તાલ ત્રિતાલ ॥ માત્ર ૧૬

(આ રાગ સદર વખતમાં ગાવો.)

વા, ગાં	સારીગમિપધનીસાં	આરોહી	રાગ સંપૂર્ણ છે. અને
સં ની	સાંનીધપમગરીસા	અવરોહી	બે મધ્યમ લાગે છે

નં. ૨

પ્રીત કરીએં હું મન હરીસે પ્રીત કરીએં
સારી ગમિપ રી ગમ ગરીસા સારી ગમપ
હું મન હરીનાં મકું સદા રટીએં
રી ગમ ગરીસા નીસાં પધ પપરી
મન હરીસે પ્રીંત કરી ॥ ધ્રુ ॥ (આસ્તાઈ)
ગમ ગરીસા સારી ગમિ ॥ટેક॥

અંતરો

સાચયે જુગમો સારજો કરીએ નીત હરી સે
સાંનીસાં નીધની ધપધ પમપ પમ ગરી સા

નીત હરી સે પ્રીત કરીએં
પમ ગરીસા સારી ગમિપ ॥ ૧ ॥

નં. ૨

પ્રીત કરીએ હે મન હરીસે ॥ નામકું સદા
રટીએ હરીસે ॥ ધ્રુ ॥

અંતરો

સાચયે જુગમો સારજો કરીએ નીત હરીસે
નીત હરીસે પ્રીત કરીએ ॥ ૧ ॥

નાં. ૩

॥ રાગ ॥ હમીર કલ્યાણ ॥ તાલ ॥ પંજાબી ॥ માત્ર ૧૬

(આ રાગ રાતના ૮ થી ૧૦ સુધી ગવાય.)

વા. ધ	સારીગમ૦ધુનીસાં (આરોહી)	ષાઇવ (વક્ર)આરોહીમાં
સં, ગા	સાં ની ધપમ ગરીસા(અવરોહી)	(પ) પંચમ બાદ છે

ચલ દુરસે બોલો બાત કન્હૈયા દુરસે બોલો બાત
સાં નીધપ ગમ ધ પધનીસાંનીધપ ગમ ધ

હમે બીખ લાઆ ન ન કીઈ લ ર કી ॥
પ પ ધ પ મ ગરી ગમ ગરીસા ॥

તુમ નં ક જી કો લા ડ ડ ડ ડ લ ॥ ચલ ॥ ધ્રુ ॥
સાં ગ મ પ ની સાં રીસાં ની ધ પ ॥ સાં

અંતરો

(ઝ)
ઔ ર ગો પી સે એ તુ મ ઝ ગ ર ત હો ઓ
ગ ગ પ પ ધ્ પ્ સાં સાં સાં સાં સાં સાં ની

મ્હો સે ન ક રી એ બા આ ડ ડ ડ ડ ડ ડ ત્
ધ્ ની ની સાં સાં રીં ગં રીં સાં ની ધ્ પ્ મ્ પ્

એ હી ર હા તુ મ્ પ ક રો ઓ બાં લ મ્
ગ ગ ગ ધા પ ગ મ ગ રી સા સા

ચોંર જા ર કી ઈ જા ત્ ક ન્હૈ ઈ યા દુ ર સે
પ પ પ મ ગ મ ધા પ ધ ની સાં ની ધ પ

ઓં લો બાત્ ચલે ।।। ॥ ૧ ॥
ગ મ ધ સાં

ચલ્ દુરસે બોલો બાત્ કન્હૈયા દુરસે બોલો બાત ॥
હમ શ્રીવૃખભાનનકી લરકી તુમ નંદજીકો લાડડલ્

॥ ચલ ॥ ધૃ ॥

અંતરો.

ઔર ગોપીસે૩ તુમ ઝગરત હો ॥
મ્હો સેન કરીએ બાડડડડત્ ॥
એહી રહા તુમ પ કરોડં બાલમ્ ॥
ચોર જારકી જાત્ કન્હૈઈયા દુરસે બોલો બાત્ ॥ ૧ ॥

॥ રાગ કેદારો ॥ તાલ પંજાબી ॥ માત્રા ૧૬ ॥ તરાનો ॥

(આ રાગ રાતના ૧૦ થી ૧૨ સુધી ગવાય)

વા. મ { સા રી ગ઼ મા મ॰ પ ધ ની સાં (આરોહી) } સંપુર્ણ
સં. મ. { સાં ની ધ પ મા ० રી સા(અવરોહી) } ષાડ્વ

નાં. ૪

ના દરે દાની તદાની દીઈમ તેલે લાના

સા મગ પમે પધપ માગરી નીરી સાસા

ઓ દાની દાની તદાની તેલે લાની તાદે દાની ॥ધૃ॥

સા મગ પમં પધપ મરી મપ મરી સાસા ॥

અંતરો

ના દરે દરે દીમ્ તાનાના દી ઈ મ્ દીડમ્ તાનાના

પ પ પ સાં સાંસાંસાં ધનીસાં રીંસાં ધ પ પ

દીમ્ દીમ્ તાનાના તાલધા તાકીટ તી ક ધા

રીં સાં ધ પ પ મેપધ પમમ રી રી સા

ધેન તીરી કીટ તક તક ધુમ કીટીટ તક્ કડા નુ

સાસા મમ પપપપ મેપધપ મમરી સાં સાં ધ

ધા દીઈમ તાનાના | નાદરે ॥ ૧ ॥
પ માગરી નીરીસા |

નાદરે દાની તદાની દીમ તેલે લાના ॥

ઓ દાની દાની તદાની તેલે લાની તાદે દાની ॥ ધૃ ॥

અંતરો

નાહર હર દીમ તનાના ! દીમ દીમ તનાના
દીમ દીમ તનાના ।। તાળધા તાકીટ તીકધા,
ધેન તીર કીટ તીક, તક ધુમ કટટ તીક
કડન ધા દીમ તનાના ।। નાહરે ।। ૧ ।।

।। રાગ શંકરાભરણ ।। તાલ ત્રિપુટ ।। માત્રા ।। ૮
તીવડા ત્રીપુટ તેવરો માત્રા ૧૦
(આ રાગ રાતના ૯ થી ૧૦ સુધી ગવાય છે.)

દેવં વંદે શ્રીશંપરતર, મીશા નંસ
સાગા, સાગા, સાગા, મગરીસા નીંરી નીંરા
વેશાં સુરવર સુત્તમ મીશં સકલજગત્
નીંરી ગરીસાનીં સાગગ સાગ સારીગમપ
પરિનુત મીહપર માનં હમૂ
ધપમગ પમગરી સાસા સા

અંતરો

સત્યમુદા રો દા ર સજ્જન તા ર ક મેકં દુરીત હ ર
સાંનીધપ મ(ગમ) પ ધ ની સાંનીધ પમું ગમરી ગસા
દુર્જન હતારં સારં, સકરૂણ મીહજગ
સાંનીધ પમગ મ પ ધપમગ પમગરી
ડડ ડ ડ

હા ધા ર	દે વં	।। ૧ ।।
સા સાસા	સા ગા	

દેવં વંદે શ્રી શંપરતર, મીશાં ન સર્વેશા સુરવર
મુત્તમ મીશં સકલ જગત

પરિનુત મીહપર મા નંદમે ॥ ધૃ ॥

અંતરો.

સત્ય મુદારો દારં, સજ્જન તારક મેકં
દુરિત હરં દુર્જન હંતારં સારં
સકરૃણુ મિહ જગદાધારં ધારં ॥ ૧ ॥

॥ રાગ દેશ તાલ તિતાલ માત્રા ૧૬ ॥

(આ રાગ રાતના ૧૦॥ અથવા મધ્ય રાતે ગવાય છે.)

વા. પ { સા રી૦ મ પ નીડ સાં (આરોહી) } ઓડવ
સંરી { સાં નીં ધ પ મ ગ રી સા (અવરોહી) } સંપુર્ણ

નં. ૬

હે મન મેરાડ હરિ ભજ નીત ખટપટ સ અ બ
રીડ મપ નીડસાં ડ સાંનીં ધપ ધમ નીંધપમ ગ રીડ ગ

તજ સ્થીર કર ચિત્ત હે મન ॥ધૃ॥ | અસ્તાઇ
મપ ધમ ગરી ગસા રી મપ ॥ટેકા॥ |

અંતરા.

યા જગ દુઃખરૂપ સબ જન જાનત તું નાહી
રીડ મપ મમમપ પપ નીની સાંડસાં ની સાં સાંસાં
સમજત ચલતા વિપરીત હે મન મેરા ॥૧॥
રીં રી રીં સાં સાં સાંનીં ધપમગ રીડ મપ નીડસા

નં. ૬.

હે મન મેરા ॥
હરિ ભજ નિત ખટપટ સડગ
તજ સ્થિર કર ચિત ॥ હે મન ॥ ધ્રૃ ॥ આસ્તાઇ.

અંતરા.

યા જગ દુઃખ રૂપ સબ જન
જાનત તું નાહી સમજત ચલતા
વિપરીત હે મન મેરા ॥૧॥

॥ રાગ સારંગ તાલ દાદરા માત્રા ૬ ॥

(આ રાગ રાતના ૧૧ થી ૧૨ સુધી ગવાય છે અગર બપોરે ૧૨ વાગે.)

નાં. ૭

સા રી૦ મા પા ની સાં (આરોહી)
સાં નીv૦પ. મ૦રી સા (અવરોહી)
ઓડવું

રામ નાઆમ સાઆર એડક તારક
સાં નીંv પમપ નીvપમ રીસાસા મમમ

સંડ સાર માંહી ॥ ભક્તિકો આધાર સુખ
મરીપપ પપ ॥ મપનીv નીvસા સાં સાં સાં

અપાર દેત મુક્તિ ચાઆર રામ
સાંનીvનીv સાં સાં રી સા નીvપપ સાંનીv

અંતરે.

કૃતા યુઉગ ફરશ રામ ત્રેતાદાશંરથી
રીમ પનીvનીvમપનીv સાં સાં પનીvસાં નીvરીસાં

રામ દ્વા પ રે શ્રી બ લી ઇ રા આ મ
ની મુ રી સાં સાં નીv રી સાં નીv પ પ

ના મ બ્ર ડ હ્મ ક લ જુ ગ મે | રા મ ॥ ૧ ॥
સાંનીv પ મ પ નીvપ મ રી સા | સાંનીv

નાં. ૭ રામ નામ સાર એક તારક સંસાર માંહી
ભક્તિકો આધાર સુખ અપાર હેત
મુક્તિચ્યાર રામ નામ ॥ ધ્રૃ ॥ આસ્તાઇ

અંતરા

કૃતાયુગ ફરશરામ ત્રેતા દાશરથી રામ
દ્વાપરે શ્રી બલીરામ નામ બ્રહ્મ કલજુગમે
રામ નામ ॥ ૧ ॥

રાગ વાઘેશ્રી કાનડો ॥ તાલ ત્રિતાલ ॥ (ધીમો) માત્રા ૧૬
(આ રાગ રાતના ૧૨ થી ૨ સુધી ગવાય છે)

નં. ૮ | સારીગુંv મપધનીv સાં | સંપૂર્ણ જાતિ
| સાં નીv ધપ૦ ગv રીસા |

તું તો રામ સુ મ ર જ ગ લ ર વાં દે
ની સાં ગરી સાંની પ ની સા રીરી પ ગમ પ્રથમ આસ્તાઇ

ચંડી ભૈરવ સીતલા દેએવી કુતર પુજત ાકું

મુમ પુનીંનીં સાંસાંસાં રીનીંસાં નીંનીંનીંનીં સાં ડં ડં ડં

પુજવા આ દે તું તો રાઆમ સુમર | ॥ જગ ॥ ૧ ॥
નીંસાંનીં ધ પ ગં મ નીં ધ પ ગંરીસા |

નાં ૮

તું તો રામ સમર જગ લરવા દે ॥ તું તો ॥ આસ્તાઇ

અંતરો

ચંડી ભૈરવ સીતલા દેવી
કુતર પુજતવાકું પુજવાદે ॥ ૧ ॥
કોરા કાગજ લીખની શાઇ
લીખત પઢત વાકું પઢવા દે ॥ ૨ ॥
હાથી ચાલ ચલત હે અપની
કુતર ભુકતવાકું ભુકવા દે ॥ ૩ ॥
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ
નરક પચતવાકું પચવા દે ॥ ૩ ॥

(સુર્તી ગઝલ)

॥ રાગ બીહાગ ॥ તાલ દીપચંદી ॥ માત્રા ॥ ૧૪

(આ રાગ રાતના ૧ થી રા વાગ્યા સુધી અગર કોઇપણ ટાઇમે ગવાય છે.)

વા. ગ	સા ૦ ગા મા મ પ ૦ ની સા (આરોહી)	ઔડવ
સં. ની	સાં ની ધ પ મા ગ રી સા (અવરોહી)	સંપૂર્ણ

નં. ૯

જીને રામ રસ ચાખા નહિ જગમે જીયા
સાસા ગમ પપ નીસા નીધપ મમગ મંપ
ડ ડ ડ

સો કયા હુવા જીને પ્રેમ રસ ચાખા
મ ગ રીસા સાસા ગમ પપ નીસા
ડ ડ ડ

નહિ ઈ જગમે જીયા સો કયા હુવા
નીધપ મમગ મંપમ ગુ રીસા
॥ધૃ॥ આસ્તાઈ

અંતરો

જીને આપકું બુઝા નહિ તન મનસે એ ખોયા ન
મ મ ગ મ પ નીસાં સાંસાં સાં સાં રીસાં નીધ પ સાંસાં
ડ ડ ડ ડ

હીઇ મન મેલ સે ધોયા નહીઈ અસનાન્
નીધપમ ગમપ નીસાં નીધપ મમગ
ડ ડ

કીયા સો કયા હુવા
મંપમ ગુ રીસા

નાં ૯

જીને રામ રસ ચાખા નહિ જગમે જીયાસો કયા હુવા ॥
જીને પ્રેમ રસ ચાખા નહિ જગમે જીયાસો કયા હુવા ॥
॥ ધૃ ॥ આસ્તાઈ

અંતરો

જીને આપકું બુઝા નહિ ॥ તનમનસે ખોયા નહિ ॥
મન મેલસો ધોયા નહિ ॥ અસનાન્ કીયાસો કયા હુવા ॥૧॥

માલા ભજી હર નામકી ॥ નજર રખી હરામકી ॥
અંતરમે સુધ નહિ રામકી ॥ સંધ્યા કીયાસે કયા હુવા ॥૨॥
કામીની ગલેકા હાર હય ॥ મદ્ફ ફૈલક્ષ દરબાર હૈ ॥
મન કામસે લપટા રહે ॥ માલા ભજીસે કયા હુવા ॥૩॥

॥ રાગ ॥ તીલંગ કામોદ ॥ તાલ પંજાબી ॥ માત્રા ૧૬

(આ રાગ રાત્રે ૨ થી ૩ સુધી ગવાય.)

નાં. ૧૦

વા. સા.	સા રી ૦ મ પ ની સાં	ઔડ્વષાડ્વ વક્ર.
સં. પ.	સાં નીv ધ પ મ ગ ૦ સા	

મૈં વારી હ ધુ બે ચંન્ મૈ ના આ આ આ
સા રી મ રીમ પ ની સા નીv ધ પ

જાંવું રે ॥ ડ ગ ર ચ લ ત મો સે ક ર
મ પ ગ ॥ સા સા રી મ પ પ ની સાં રીં મં

ત રા આ ડ ડ ડ આ હ ધુ ઉ બે એ ચંન્
રીંસાં રીં સાં નીvધ પ નીvધ પ રી મ પ

મૈ ના આ આ આ જાં વું રે ની સાં ની ધ પ મ પ ગ	॥ ધૃ ॥ આસ્તાઈ.

અંતરો.

લ પ ટ જ પ ટ મો રી હ ધુ કી મ ટુ કી ફો ઓ રી
મ મ પ ની સાં સાં સાં સાં નીનીસાં રીં સાં નીv સાં નીv ધ

સી ર કી ચુ ન રી હો રી ઐ સો તો મે ક ન્હૈ યા સો
મ પ સાં નુી v ધ પ મુ ગ સુા સુા રી મ પ પ ની સાં

ગ ઈ રે હા આ આ આ ર્ દ ધુ ઉ બે એ ચન્
રીં મં રીં સાં રૂીં સ્ ની ધ્ પ્ નીv ધપ રી મ પુ

મૈ ના આ આ આ જોં વું રે ॥ | ॥ ૧ ॥
નુી સ્ નીv ધ્ પ્ મુ પ ગ ॥ |

નં. ૧૦

દધુ બેચન મૈના જાવું રે

ડગર ચલત મોસે કરતરાર ॥ દધુ ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઇ

અંતરો.

લપટ ઝપટ મોરી દધુકી મટુકી ફોરી
સીરકી ચુનરી હોરી
ઐસો તોમે કન્હૈયાસો ગઇરે હાર ॥ દધુ ॥ ૧ ॥

॥ રાગ વાઘેશ્રી તાલ તિતાલ (ધીમો) માત્ર ૧૬ ॥

(આ રાગ રાત્રે ૧૨ થી ૩ સુધી ગવાય છે.)

વા. મ. | સા૦ ગv મં ધ૦ નીv સાં | ઔડુવ ષાડુવ વક્ર.
સં. નીv | સાં નીv ધં મા૦ ગv રી સા |

હુમા રોઓ ચીઈ રહે હાંઓઓ ગીરધારી ॥ધૃ॥
મમ ધનીv સાં નીv ધમુ ગુરીસ્ ધંનીvસુામુ અસ્તાઇ

અંતરો

ચીર લેકે કદમ ચઢ બઇઠે હુમ જલ

ગંગં મધ નીસ્‌સ્‌ સ્‌સ્‌ સંનીસાં સસ સસ

બીઇ ચઉ ધાડડડડડડી | ચીઈ રહે દોઓઓ

સાંનીં ધધ મ્‌ધ્‌નીસંન્‌ીધ્‌મ્‌ | સાંનીં ધમ ગ્‌રીસ્‌

ગી ર ધા | ॥ ૧ ॥

ધં નીંv સા

ડ

નં. ૧૧

હમારો ચીર દે દો ગીરધારી ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઇ.

અંતરો.

ચીર લેકે કદમ ચઢ બૈઠે

હુમ જલ બીચ ઉઘાડી ॥ હુમારો ॥૧॥

હુમરો ચીર કબહી મીલેંગે

હો જાવો જલસે ન્યારી ॥ હુમારો ॥૨॥

રાધા કહે અબતો કન્હા

આપ જીતે હુમ હારી ॥ હુમારો ॥૩॥

॥ રાગ હીંડોલ તાલ ચોતાલ (ધ્રુપદ) માત્રા ૧૨ ॥

(આ રાગ મળસકે ૩ થી ૩।। સુધી ગવાય છે.)

વા, ધ { સા ૦ ગ મે ૦ ધ ની સાં } ઓડવ.
સં. ગ { સાં ની ધ ૦ મે ગ ૦ સા }

પ્ર થ મ મ ણી ઇ ઓં ડ ડ ડ કા ર

સાંનીધ મે ગ સા ગ મે ધ ની સાં સાં

દે વ ન મ ણી મ હા દે વ જ્ઞા ન મ ણી ડ
ની ધ મે ગ ગ મો ગ સાસા ગુ ગુ મૅ ધ મે
ગો વિં દ વે દ મ ણી ઈ બ્રં ડ મ્હાં ડં
ધા ની સાં સાં ની ધ મે ગ મોગ સા | ॥ ધૃ ॥ પ્રથમ.

વિ દ્યા મ ણી સ઼ૅ ર સ્વૅ તી ન દી મ ણી
ગ ગ મૅ ધા નીં સાં સાં સાં નીની ધા ધા
ગં ડ ડ ડ ડ ગા ડ ભ કત મ ણી ના ર દ હુય
મે ધ ની સાં ની ધ ડ સાં સાં ગાં ગાં મીગં ગં સં

નૃ ત્ય મ ણી ઇ રં ભા આ આ
સાં ની ધ મે ગ ધા મે ગા સા | પ્રથમ ॥૧॥ (સાનીધ)

નાં. ૧૨

પ્રથમ મણી ઓંકાર
દેવન મણી મહાદેવ
ગ્યાન મણી ગોવિંદ
બેદ મણી બ્રહ્મ ॥ ધૃ ॥

વિદ્યા મણી સરસ્વતી, નદી મણી ગંગા
ભકત મણી નારદ હુય, નૃત્યમણી રંભા ॥ ૧ ॥
ગીતકોમણી સંગીત, સંગીતકો સુરમણી
સુરકો અક્ષર મણી, તાલ મણી મૃદંગ ॥ ૨ ॥
કહત નાયક ગોપાલ, સુનહુ શાહ અકબર
દિન મણી સુરજ, ચૈન મણી ચંદ ॥ ૩ ॥

॥ રાગ પરજ ॥ તાલ દીપચંદી ॥ માત્રા ૧૪

(આ રાગ મળસ્કે ૩॥ થી ૪ સુધી ગવાય છે.)

વા, સા. { સા ૦ ગ મે ૦ ધv ની સાં } ઓડ્વ આરોહી.
સં, મ. { સાં ની ધv પ મ ગ રી સા } સંપૂર્ણ અવરોહી.

નાં. ૧૩

મ ત મા રો પી ચ ક કા રી રે એ મૈ તો
સ સ ગ મ ધુv પ ધv ની સાં સં ની ધv પ
સ ગ રી ભી જ ગ ઇ રેએ અએએ અએએ
મ પ ધv સાં ની ધvપ મ ગ મ મેમ ગરીvસા
મ ત મા રો | ॥ ધૃ ॥ આસ્તાઈ
સ સ ગા મ |

અંતરો.

ભ ર પી ચ કા રી મો રે મુ ખ પ ર ડા આ રી
ધvધvપધv નીની સાંસં નીની સંની ધ vધv પ
ભી જ ગ ઇ ઈ ત નુ સા ક રી ક રે મૈ તો
સાં સં સં સંની ધvપ ધનીસાંનીધુvપ ધv

(હોરી)

નાં. ૧૩

મત મારો પીચકારી રે મય તો
સગરી ભીજ ગઇ રે ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઈ

અંતરો.

ભર પીચકારી મોરે મુખપર ડારી
ભીજ ગઇ તનુસારીરે મય તો સગરી ॥ ૧ ॥

॥ રાગ મૉલકૌંસ તાલ ખ્યાલ ગયેકી ધુન માત્રા ૧૬॥

(આ રાગ મળસ્કે ૪ થી ૪॥ સુધી ગવાય છે.)

વા. મ.	સા૦ ગv મ૦ ધv નીv સાં	ઔડુવ	આરોહી
સં. નીv	સાં નીv ધv૦ મ ગv૦ સા		અવરોહી

નં. ૧૪

તમ્ડ વં ડ દે ડ વિ ડ દ્ને શં મ્

ગvમ ગvસ્ર નીસ ધંvનીv સા મ

અં ડ ડ ડ ડ ડ ડ ડ ડ (તાન પલટો) | તમ્

ગૅમ્ધૅનીસંનીધૅમ્ (અલંકાર) | ગv

રીદ્ધી શમ્ બુ ધ્ધી ડ શ ડ તમ્ ભગ

ગાvગાv મધાv ગv મ ધvનીv સા ડ ડ સા સં સં

વન્ તમ્ પ ર મે શ ડ ડ ડ ડ મ | તમે ગv

સાં સાં સં સં નીv ધvનીvસંનોvધામા | ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઈ

અંતરો.

મુ લા ધા રં મં ડ ગ લ મુ ર્તી ના ગા

ગvગાv મધv ગvમધvનીv સાંસાં સાં સાં

ધિ પ વ દ નં ડ ડ ડ ડ મ મ ણી ગ ણુ

સં સં નીvનીvધનીvસં નીvધાvમાં સં સં સં સં

મં ડી ત મુ કુ ટ શો ભી તમે ભકત્યા ભય

સં નીvનીʌ ધvનીvસાં નીvધા માં ગvગંv મમ

સ દ નં ડ ડ ડ ડ ડ મ્ | તમે ॥ ૧ ॥

ધvધvગાv ધvનીvસંનીધંમ્ |

નાં. ૧૪

ત વંદે વિઘ્નેશં
રીદ્ધીશં બુદ્ધિશં તં ભગ
વં તં પર મેશં ॥ ધૃ ॥ અસ્તાય.

અંતરો.

* મુલા ધારં મંગલ મૂર્તી ના ગાધિપ વદનં ॥
મણીગણુ મંડીત મુકુટ શોભીતં ભકત્યા ભય સદનં ॥૧॥ તં
* સિંદુરા રૂણુ દેહં સર્વે કંઠ મૌકિતક માલં
રિપુકાલં શુભ ॥ શોભિત ભાલં ભુવન ત્રયપાલં ॥૨॥ તં
* ઉદર વિશાલા પ્રિય પાલંતં ॥ શિવ ગૌરી બાલં ॥
સુમુખં વિકટં શ્રી ગણુ રાજં ॥ છેદીત ભવભાલં ॥૩॥ તં
* વિઘ્ન વિનાશ(નું) દક્ષં દેવં ॥ નિગમાગમ વિદિતં ॥
ત્રિગુણાતીતં પ્રજ્ઞા કાન્તં, દિનમણી વંદિતં ॥૪॥તં॥

॥ રાગ બહાર તાલ તિતાલ માત્રા ૧૬ ॥

(આ રાગ પાછલા પહોરે ૪ થી ૫ સુધી ગવાય છે.)

	નીં	
વા. ની.	સા૦ ગv મ૦ ધ નીvડ સાં	આરોહી ઔડૂવ
સં. મ.	સાં નીv ધ પ મ ગvરી સા	અવરોહી સંપૂર્ણ

નં. ૧૫

કૈસી નીકસીઈ ચાં આ આ ઠ ની ઈ ઈ
નીvપ મપગમ મ નીv ધ ની સાં ની સા
શ ર દ રા આ ત મ હ મા આ આ ત બી
મ મ મ મ મનીv પ પ ગv મ ગv મ પ

ક લ ભ ઈ પીયુ પીયુ ઊઠે રટ
ગ૫મરીસા મમ મમ પપ ગ૫મ

ભા આ આ મી ની | કે
મ ની૫ ધ ની સાં | ની૫ ॥ ધ્રૃ ॥ અસ્તાઇ

છી ન આં ગ ન છી ન જા ડ ડ ડ
મ મ ની૫ધ્ની સાં ની સાં સાં ની૫ રે રે ગૂં

ત ભુ વ ન મે એ છી ન બે ઠ ત છી ન
રી સાં નીસાની૫ધ્ ની૫ની૫ મની૫ પપ
બારીહો દૌરત ક ન પ રતતર
ગુ૫મચ રીસુસુ મમમપ પપગ૫મ

પ ત બી ર હા આ આ કુ લ ચ મ ક ત
ની૫ધની૫ધ ની સૂ ની સૂ સૂ ની૫ની૫પપ

જો દુઃખ ભાઆડમી ની............ |
પું ગ૫મ મની૫ધની સાં પનીસાં | ॥ ૧ ॥

નં. ૧૫

કૈસી નીકસી ચાંદની ॥ ધ્રૃ ॥ પલ્લવી
શરદ રાત મદ માત બીકલ ભઇ
પીયુ પીયુ ઊઠે રટ ભામીની ॥ ધ્રૃ ॥ અસ્તાઇ

અંતરો.

છીન આંગન છીન, જાત ભુવનમે
છીન બેઠત છીન, બારીહો દૌરત
કલન પરત તર પરત બીર હાકુલ
ચમકત જો દુઃખ ભામીની ॥ ૧ ॥

॥ રાગ સોહુની તાલ તિતાલ માત્રા ૧૬

(આ રાગ મળસ્કે ૪॥ થી ૫॥ સુધી ગવાય)

વા. ગ.	સા૦ ગ મો૦ ધા ની સાં	આરોહી	ઔડ્વ વક્ર
સં. ધ.	સાં ની ધા૦ મો ગા રીv સા	અવરોહી	ષાડ્વ

નાં. ૧૬

કાં ક હુ ન મા ને ર રી ઇ સ ખી ૦ રી ૦ ૦ ॥ કાં.
સાં ની ધમે ગ્ મે ધ્ ની સ્ં સ્ં સ્ં રીvસ્ં નીધ્ ॥

મો ર મુ ગુ ટ વા રો ધી ટ લં ગ ર
સાની ધ મે મે ગ ગ મેગ રીv સસ

ડ ગ ર ચ લ ત પ ની યા ભ ર ત
સસસ ગગગ મે ગ રીy સસસ

ઠ ઠુ લી ક ર ત ॐ | કાં ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઇ
સંનો ધ મેગરીvસ્ | સાં

અંતરો.

બ્રી જ પ તી જયું મો હે માં ન ત નાં૦ હી
ગ ગ મે ધ ની સં સં રીvસં રીvસં ની સં

બા ર બા ર મો સો બ ર જો રી ક ર ત | ॥ કાં ॥ ૧ ॥
સાં ગ મં ગં રીv સ સં ની ધ મે ગરીvસા |

નાં. ૧૬

કાં કહુ ન માનેરી સખીરી, કાં ॥ પલ્લવી
મોર મુગુટ વારો
ધીટ લંગર ડગર ચલત પનીયા ભરત ॥
ઠઠોલી કરત, કાં કહુ ન માનેરી, ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઈ.

અંતરો.

બ્રીજ પતિ જ્યું મોહે માનત નાહી
બાર બાર મો સો બર જોરી કરત ॥ ૧ ॥ કાં.

॥ રાગ બીભાસ તાલ ખ્યાલ ॥ (ગધેકી ધુમ) માત્રા ॥ ૧૬

(આ રાગ સવારે ૫ થી પા। સુધી ગવાય.)

વા. ધૈ	સા રી ગ ૦ પ ધ ૦ સાં	આ.	ઔડ્ડવ.
સં. રી	સાં ૦ ધ પ ૦ ગ રી સા	અ.	

નાં. ૧૭

જા ગો · · જા ગો નં · · દ લા · · લા
સાં ધ્ પ્ ગ્ ગા પ ગ્ પ્ ધ્ પા ગ રી ગ સા

રે · · ન બી તી સા રી · · · · · · ·
પ રી ગ્ પ ધા સાં ધા પ્ ધ્ સ્ ધ્ પ્ ગ્ રી સાં

ભ યો ઓ ઉ જી યા આ આ લા | ॥ જાગો ॥
પુ રી ગ ધુ પ ગ રી ગ સા | અસ્તાઇ.

અંતરો.

બા · · લ ખી લા વ ન આ યો પુ–
ખ રી ગ પ ધા સાં સં સં ધ સં રી

કા . · · રે સા આ રે ભ ગ ત દ ર સ ન કુ ઉ
ગં રી સં ધ પ રી ગ પ, ધ સં સં સં સં ધ ધ સ રી

+ પ્યા · · · રે ,દ હી મા ,૦ ખ ન દુ ધ, ,બે ૦ ચ ન
+ દ્વા · · · રે · · · · · · · · · · · · · · ·

સ બ બ્રી જ બા ડ ડ લા | જા ગે ા ડ ડ
ગ ગ ધ પ ગ રી ગ સા | સાં ધ પ ગ || ૧ ||

નં. ૧૭

|| જાગો જાગો નંદલાલા ||
|| રૈન બીતી સારી ||
|| ભયો ઉજી યાલા || જાગો || ધ્રુ || અસ્તાઇ

અંતરો

	બાલ ખીલાવન, આયો પુકારે	
	સારે ભગત દરસન કું પ્યારે	
	દહી માખન દુધ, બેચન દ્વારે	
	સબ બ્રીજ બાલા || જાગો || ૧	

|| રાગ ભૈરવ (ભયરવ) તાલ ટપ્પો માત્રા ૧૬ ||

(આ રાગ સવારે પા થી ૬ સુધી ગવાય.)

વા. ધ. | સા ૦ ગા મ પ ધv ની સાં | આ. ષાડ્વ સંપૂર્ણ
સં. ગ. | સાં ની ધv પ મ ગ રીv સા | અ.

ભો.... રહી ભો ઓર બ લ.... મોડડડઓડ
સાગમ પપ ધv પમ મ્પ્ મ્પ્ધ્v પમગરીvસ
ચીડીયન સે હો....ક જા........ગે ચતુર
સાસાગગ મ ધ્પ્મ્ગ મગરીvસા સસગ
સુ ગ ર વા મો................ર બુલમો........ડ
મપપધાvપધvની સં નીધvપ ધvપમ્ગરીvસ

અંતરો.

રૈન ગુ જ ર ગ ઇ લ ટ ક ન તા ક રે
ધાvપ ધvનીની સં સં નીનીસંની ધvધvપ
ઇ ન ચી ડી ય ન સે એ લો............ક બ લ
સં સં સં સં સંનીધvપ ગૃમૃપૃધૃvનીૃસંનીૃધૃvપૃ
મો............ભો....રહી ભો ॥૧॥
ધૃપૃમૃગૃરીૃvસૃ સગમ પપ ધાv

નં. ૧૮

॥ ભો રહી ભોર બલમો ॥
॥ ચિડીયનસે લોક જાગે ॥
॥ ચતુર સુગરવા મોર ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઇ

અંતરો

॥ રૈન ગુજર ગઇ ॥
॥ લટકન તારે ॥
॥ ઇન ચિડીયનસે ॥
॥ મોર બલમો ભો ॥ ૧ ॥

॥ રાગ કાલીંગડો (પ્રભાત) તાલ દાદરો ॥ માત્રા ૬–૭

(માયા માલવ ગૌળ)

(આ રાગ સવારે પાા થી ૬ાા સુધી ગવાય છે.)

વા. મ.	સારીvગમપધvનીસાં	આ. સંપુર્ણ.
સં. ની	સાંનીvધvપમગરીvસા	અ. રીv, ધv કોમળ છે.

નાં. ૧૮

ઉ ઠ પ્ર ભા ત સુ મ ર લી યે શ્રી ગ
પ પ મ ગ ગ મગરીv સાસા ધvધv
ણે શ દે એ વા ના મ લે એ ત વિ
પ મ ગ રીv ગ ધvધv ધv પ ધvની
ઘ ન હ ર ત સુ ફ લ વા આ કી
સાંસાં સાંસાં સાં સં સં સંની ધv પ
સે એ વા આ | ઉ ઠ ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઈ.
સાં ની ધv પ | પપ

અંતરો.

* એ ક દં તું ત દ યા વં ત ચા ર ભુ જા ડ
ધvધv ધvપધv નીસાં સાં સાં સાંની ધv પધv
ધા આ રી ઈ મ સ્ત ક સીં દુ ઉ ર
સાં ની ધvપ સં સં સં સં નીસંની
સો હે મુ ષ ક અ સ વા આ રી | ॥ઉ ઠ ॥ ૧ ॥
ધv પ ધvધv ધvપ મ ગ રીv ગુ | ॥પપ

નાં. ૧૯

॥ ઉઠ પ્રભાત સુમર લીયે ॥
॥ શ્રી ગણેશ દેવા ॥
॥ નામ લેત વિઘ્ન હરત ॥
॥ સુફલ વાકી સેવા ॥ ઉઠ પ્રભાત ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઈ.

અંતરો.

* ॥ એક દંત દયાવંત ચ્યાર ભુજા ધારી ॥
॥ મસ્તક સીંદુર સોહે, મૂષક અસવારી ॥ ૧ ॥
* ॥ પાન ચઢે પુલ ચઢે ઔર ચઢત મેવા ॥
॥ પારવતી પુજન કરે, શેષ કરત સેવા ॥ ૨ ॥
* ॥ બ્રહ્મા જાકો ધ્યાન ધરે, વિષ્ણુ કરત સેવા ॥
॥ માતા જાકી પારવતી, પીતા મહાદેવા ॥ ૩ ॥
* ॥ ભાલ ચંદ્ર સબ વિલોકે, કોટી દેવવારી ॥
॥ તાનસેન ગીરીજાનંદન, ગાવે સુખકારી ॥ ૪ ॥
॥ ઉઠ પ્રભાત ॥

॥ રાગ ભૈરવી (ભયરવી) ॥ તાલ ખ્યાલ ॥ (ગધેકી ધુમ) ॥ માત્રા ૧૬

(આ રાગ સવારે ૬॥ થી ૭ સુધી ગવાય છે.)

વા. ધ. { સા રીv ગv મ પ ધy નીv સા } આ. સંપુર્ણ.
સં. ગ. { સાં નીv ધv પ મ ગv રીv સા } અ.

નં. ૨૦

યા ર બા આ મો ઓ રી સુ ન લે એ
સુરીv ગાv મ ગાv પા મા ગvગv. પ મ
અ ર જી જો ક છુ શ્રી હ રી તે રી ઇ
ગvરીvસા સા પ પ પું પ પ ગvપનીv
મ ર જી............ } યા ર
ધv પ મગરીvસ } સુરીv અસ્તાઇ ॥ ધ્રુ ॥
પ

અંતરો.

ઇ સ દુ ની યા બી ચ કો ઈ ન
ગvમ ધvનીvસાં સં સં નીvસં સં
મે ડ હ રા ડ સબ હી અ પ ને કા
રેં સનીv ધvપ પ પ પ પ ધvપગ
મ કે ગ ર જી ડડડ } યા ર
પ પ ધvપ મગરીસા } સુરીv ॥ ૧ ॥

નાં. ૨૦

॥ યાર બા મેરી ॥
॥ સુનલે અરજી ॥
॥ જો કછુ શ્રી હરી તેરી મરજી ॥ ધૃ ॥ અસ્તાઈ.

અંતરો.

॥ ઇસ દુનીયા બીચ ॥
॥ કોઈ ન મેરા........॥
॥ સબહી અપને ॥
કામકે ગરજી..........॥ ૧ ॥ યાર ॥

આ રાગ સવારે ૬ાથી ૭ા સુધી ગવાય છે.	॥ રાગ રામકલી (રામશ્રી) ॥ ॥ તાલ તિલવાડો ॥ ॥ માત્રા ॥ ૧૬	આ રાગમાં તીર્વમધ્યમનો પ્રયોગ થાય છે

વા. પ. { નાં સા રીv ગ મ પ ધv સાં } આ.
સં. સા { સાં ની ધv પ મે મ ગ રીv સા } અ૦ સંપુર્ણ.

નં. ૨૧

બ ધા ડ ડ વ ન ગા ડ ડ વો એ ડ ડ ડ ડ ડ
નીંસા મ ગ મ પ ધvધvધvપ ગ્મ્મ્મ્રીvસા
સબ મીલનન આડડયે
ગગ મમમપ ગમમ્મ
એ ડ
રીvસા } બધા અસ્તાઈ

અંતરો.

સ બ સ ખી ય ન મી લ મં ગ લ
ગ મ પ ધv સાં સાં સાં સાં ધv સાં રીંv
ગા ડ વો ડ સ દા રં ગ કે એ ઘ ર
સાં નીધvપ સં સં સં નીધvપ ગમ
ભં વ ર આ યે
મં મ મ રીv સા } ॥૧॥ બધા

નં ૨૧.

॥ બધા વન ગાવોએ ॥ બધા ॥
॥ સબ મીલ નન આયે ॥ બધા ॥ વૃ ॥

અંતરો.

॥ સબ સખીયન મીલ મંગલ ગાવો ॥
॥ સદા રંગકે ઘર ભંવર આયે ॥ ૧ ॥

નાટકોના ગાયનો.

॥ રાગ માંઢ તાલ ધુમાળી માત્રા ૮ ॥

નં. ૨૨

વિ શ ય વા ત મ મ મા ડ ત ત જી ડ ને ડ
સં સં સં સં નીV ધનીV પ ધ મ પ ગ મ પ ધ
કૃ ડ ષ્ણ ભ જ ન તું ઉ ક ર વા આ હે
નીVધપ મ ગ રી રી ગ સારીગ રી સા
ધર્મ વૃત્તિએએ ધરણીધરનુંઉ
મ મ મ મ મ પ ગુગગમગરીરીગ
ધ્યાન વૃત્તિથીઇ ધરવાઆ હે
સારી રીરીરીગ સારીગરી સા (અસ્તાઈ)
એ........................વિશય વા ॥ધૃ॥
ગૂમપૂધૂની સૂં રૂંનીસૂં સં · · · ॥ટેક॥

અંતરો.

અ ધ મ પ ણા ને એ એ અ લ ગ રાઆખી
સં સં સં સં સંનીસં રી નીનીની સં ની ધ
ભંઅંડાર ભક્તિનાઆ ભરવાઆહે
ધનીપુધ ધ ધ ધની પધનીધપ
ન ટ વ ર ના આ મ નું ના આ વ મ ળ્યું ઉ છે
ધનીVધનીV ધનીVધનીV ધ નીV ધ સાંનીV ધ પ
એ.......એ.......તોઓ ભવ સા
ધપૂમગૂ ગૂમપૂધૂ નીVધ પમ ગરી

ગ ર તરવા આદે નાશવંતનર
રીગ સારીગ રીસા રી...........
નાઆમ છોઓડીને અક્ષય વરનેએ
ધં રી ધં રી ધંરી રી ગગમે ગરીરીગ
વરવા આદે એ.....................
સારીગરીસા ગ્મ્પ્ધ્નીસ્ં રીંનીસં ॥૧॥

નાં. ૨૨

વિશય વાત મમ માત તજીને
કૃષ્ણ ભજન તું કરવાદે ॥
ધર્મ વૃત્તિએ ધરણીધરનું
ધ્યાન વૃત્તિથી ધરવાઆદે
એ.................॥ વિ ॥ ધૃ ॥

અંતરો.

અધમપણાને અલગ રાખી ભંડાર
ભકિતના ભરવા દે
નટવર નામનું નાવ મળ્યું છે એએ
એએ....તો એ ભવસાગર
તરવા દે નાશવંત નર નામ
છોડીને અક્ષય વરને વરવા દે
એ.......................॥વિ॥ ૧

(સુરદાસ)

॥ રાગ પીલુ કાફી બરવામીશ્રીત ॥ તાલ ધુમાળી
માત્રા ૮

નાં. ૨૩

શું કહું કથની મા આરી રા આ આ જ ડ
સં સં સં સં રાં નીv ધ પ મ ગ મ પ ધv
શું ઉ ક હુ ક થ ની ઇ મા આ રી
પ મ ગ ગv રી સારીગગvમ ગv રી સા
હું તો દૈવ ના ત્રા આ સે હા ડ રી
સાં સાં સં સં સં સં રીં નીv ધ પ મ
રાઆઆઓજે શુ ઉ કહું કથની ઇ } ॥ધ્રૂ॥
રી મ પ ધv પ મ ગvરી સરીગગvમ }

અંતરો.

* પ ર ખી ઈ પા આ રી જાં ત ક મે એ
રી ગv રી મ ગv રી સા રીં મ મ પ ધ
અ ર પ ણુ કી ઈ ધુ ઉ મ ન મા આ રૂં
નીv ધ પ મ પ મ ગ ગv રી ગv મ ગv રી સા
પતિ તજીઈ પ ર લોક સીધાવ્યા
સં........રીં સંvસંv રીં સં સં સં પં
ગv ગv
કરી જીવતર મ મ ખાડરૂં રાઆઆજ
સં ......રીં નીvનીv ધપમ રીમપધv
શું ઉ ક હું ક થ ની ઇ મા આ રી } ॥૧॥
પ મ ગvરી સારીગગvમ ગvરીંસા }

નાં. ૨૩

શું કહું કથની મારી રાજ શું કહું ॥
હું તો દૈવના ત્રાસે હા...રી રા...જ ॥ શું ॥ ધ્રુ ॥

અંતરો.

*પરખી પારી જાતક મેં....અરપણ કીધું મન મા....રૂં
પતિ તજી પરલોક સીધાવ્યા કરી જીવતર મમ ખા....રૂં
રા....જ ॥ શું ॥ ૧

*ચંદન કાષ્ટની ચિત્તા રચાવી પતિ સહગમનની આશે
શુંન્ય દેહ મમ સ્વાતિ તણો પણ ઉડી ગયો આકાશે
રા....જ ॥ શું ॥ ૨ ॥

*અરપ્યું મે સર્વસ્વ સ્વામિને પ્રેમની કફની ધારી
તજી જગત જંજાળ સર્વ હું પ્રીતે ભજું ત્રીપુરારી
રા....જ ॥ શું ॥ ૩ ॥

મહાશ્વેતા કાદંબરી.

॥ રાગ ॥ સોરઠ ॥ તા. ધુમાળી થા. ૮

નાં. ૨૪

હ મા આ રી લા જ ત મા રે હા થ ઓ
મ ગ રી સા રી મ મ પુ નું સાં સં સં

ના આ થ નિ ભા વ જો ઓ ઓ ઓ રે એ | ॥ ધ્રુ ॥
નીv ધ પ ધ મુ પ નીv ધ પ મ ગ રી |

અંતરો.

* સ દ્ ગુ ણુ જ્ઞા ન સુ બુ દ્ધિ આ આ પો
મ મ મ મ પ ની ની સાં સાં રીં ની સાં
સ ત ચિ ત આ નં દ ઉ ર મા આ સ્થા આ પો
ની ની ની ની સડાંસં સં નીસં રીં સાં નીv ધ પ
અ ગ મ નિ ગ મ નો, મા ર્ગ સુ ગ મ
ની ડ ડ ડ ડ ડ ડ સાં સં સં નીvધ

બ ત લાં વ જો ઓ ઓ ઓ રે એ
પ ધ મ પ નીv ધ પ મ ગ રી ॥ ૧ ॥
ડ ડ

નં. ૨૪

હમારી લાજ તમારે હાથ ઓ
નાથ નિભાવજો રે ॥ હમારી ॥ ધૃ ॥

અંતરો.

* સદ્ગુણ જ્ઞાનસુ બુદ્ધિ આપો
સત ચિત આનંદ ઉરમાં સ્થાપો
અગમ નિગમનો માર્ગ સુગમ
બ ત લા વ જો રે ॥ હમારી ॥ ૧ ॥

* ભક્તિ થકી ભવબંધન તૂટે
ડગલે ડગલે આયુષ ખુટે
શ્રીધર અમ તન મનના
તાપ સ મા વ જો રે ॥ હમારી ॥ ૨ ॥

(મહાશ્વેતા કાદમ્બરી.)

પારસીનું ગાયન.

॥ રાગ ॥ ઈંગ્લિશ ॥ તાલ એક ॥

નાં. ૨૫

છે યે હુ મે જરૂ થોસ્તિ
મ ગ રી ગ સા મ સા
રે મ જ ધ્ય સ્ની નેકૂ કુલૂ જાન સા થે
મ ગ રી ગ સા મ ધ પ મ પ ધ
દો સ્તિ રા ખ્યે ની ભા વે ટેક
મુ ગુ રી ગ ગ મ પ મ
સુ ઠી જ ભ ર આ ટો ળું સૌ ઇ લ્મ તો
મ ગ રી ગ સા મુ સા મ ગ રી ગ
શણુ ગારિ રે બો લ બા લા બોલો
સુા મુ ધ પ મ પ ધ મુ ગ
ત્હેની સૌ નરે ને નારૂ
રી ગ ગ મ પ મ

કોરસ.

ઓ તો ખમે કર્યાં ની ઓ જેગૂ મશે હુરે
ધુ મ મ મ ગ નીV ધ પ ધ
ઓ સૌ સહુ ગુ ણુમાં સા ચી ને ભરૂ પુરૂ
સાં નીV ધ પ મ રી મ ધુ પુ મુ ૨
કાયમ્ રહી જા ળવ્ જે સુખે તુંજ જોઈ
ધ પ મ મુ ગુ નુીV ધ પ ધ

આ બા દી સા થે તું એ પા રસી કેમ્
સાં નીv ધ પ મ રી મ ધા પા મા

નં. ૨૫

॥ છીએ હમે જરથોસ્તી ॥ રે ભજ હયસ્ની નેક ॥
॥ કુલ્ જહાન્ સાથે દોસ્તી ॥ રાખ્યે નીભાવે ટેક ॥
॥ મુઠીજ ભર્ આ તોલું ॥ સૌ ધરમનો શણગાર ॥
॥ રે બોલ બાલ્રા બોલો ॥ ત્હેની સૌ નરને નાર ॥

કોરસ.

॥ એ તો ખમ્ કયાની ॥ એ જગ્ મશહુર્ ॥
॥ એ સૌ સદ્ ગુણમાં સાચી ને ભરે પુર્ ॥ ટેક ॥
॥ કાયમ્ રહી જાળવ જે સુખ તુજ જોઈ ॥
॥ આબાદી સાથે તું એ પારસી કોમ ॥

(માસીનોસાકો)

॥ રાગ મહાડ ॥ તાલ લાવણી ॥ માત્રા ૮ ॥

નં. ૨૬

અ મા આ રા આં દે શ ને છો એ ડી
સા મ પ ધ મ ધ ધ ધ પ સાં નીv
અ મે એ થા આ ના આ ર પ ર દે એ શી
સાં નીv ધ પ મં ધ સાં નીv ધ મ પ ધ મ
હૃ દ ય ને એ મે ળ વી લે એ શે
સા મ પ ધ મ ધું ધ ધ પ સાં નીv

અ મા આ રે ઓ પ્યા આ ર પ ર દે એ શી ॥
સાં નીV ધ પ મ ધ સાં નીV ધ મ પ ધ મ ॥

અંતરો.

* થ યા દુ ર ભા ગી યા એ એ વા આ આ
સાં સં સં સં સં સં સાં ધ નીV ધ નીV સં
ત જા આ વી ઇ ઈ દે એ શ ની ઈ સે એ વા
રીં સાં નીV ધ પ મ ધસાં નીV ધમ પ ધ મ
ભ ટ ક શું ઉ પા ર કા ઘ ર માં બ ની ઈ
સા મ પ ધ મ ધ ધ ધ પસાંનીV સંનીVધ
લા આ ચા આ ર પ ર દે એ શી } ॥ ૧ ॥
પ મ ધ સાંનીV ધ મ પ ધ મ }

ગઝલ.

નં. ૨૬

અમારા દેશને છોડી અમે થાનાર પરદેશી ॥
હૃદયને મેળવી લેશે અમારો પ્યાર પરદેશી ॥ ધ્રૃ ॥

અંતરો.

* થયા દુરભાગીયા એવા ॥ તજાવી દેશની સેવા ॥
ભટકશું પારકા ઘરમાં ॥ બની લાચાર પરદેશી ॥ ૧ ॥
* અમારા ધર્મ નિતિથી ॥ અમારી સત્ય રીતિથી ॥
અમે સત્કર્મથી થઈશું ॥ હૃદયના હાર પરદેશી ॥ ૨ ॥
* અમારા દેશ બંધુઓ ॥ અમારી જન્મભુમિમાં ॥
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે ॥ અમે હદપાર પરદેશી ॥ ૩ ॥

(વીર કુમાર.)

॥ રાગ બરવો જીલ્લા મીસ્રીત તાલ ખેમટો માત્રા ૬ ॥

નં. ૨૭

આ પ પા પ ડ વાં ડી ઈ માં પ ધા ર જો
સા સા મ મ મ મુ રી ગ∨ મ ગ∨રીગ∨સા

લ્હે રિ લા લ મં અં દીર, ની સા આ મે મ
સા રી ગુ∨રી સા રી ધં, ની∨ સા રી મ ગ∨

કા ન છે ॥ નીચે દેશી દા રૂ ઉ ની દુ કા ન છે
રીગ∨સાસા સ સ મ મ મુરીગ∨મ ગ∨રીગ∨ સા

॥ લ્હેરી ॥

અંતરો.

* રં ગ રં ગી લા ચા લ મા રી પા ડો શ માં
નીં∨ધં નીં∨સાસા રી રી ગ મ પુ ગ∨ રી સા

તુ લ સી ના ઝા ડ નું ની સા ન છે
મ મ મ મ રી ગ∨ મ ગ∨ રીગ∨સા } ॥ લ્હેરી ૧ ॥

નાં. ૨૭

આપ પાપડ વાડીમાં પધારજો
લ્હેરીલાલ મંદીરની સામે મકાન છે ॥
નીચે દેશી દારૂની દુકાન છે ॥ લ્હેરી ॥

અંતરો.

* રંગ રંગીલા ચાલ મારી પાડોશમાં
તુલસીના ઝાડનું નીસાન છે ॥ લ્હેરી
તુલસી ક્યારાનું................ ॥ ૧ ॥

* અખંડને અભંગ આજ સાંજ પ્હેલા આવજો
હરતાલવાલાનું તોફાન છે ॥ જબરૂં હરતાલવાલાનું
તોફાન છે ॥ લ્હેરી ॥ ૨ ॥

* જોખમ ભરેલું કામ પુરી પંચાત છે
ધાસ્તી છે આફતમાં જાન છે
મારા બાપ ધાસ્તી છે ॥ લ્હેરીલાલ ॥ ૩ ॥

(વીર કેશરી)

॥ રાગ મૉલકૌંસ તાલ તિતાલ માત્રા ૧૬ ॥

નાં. ૨૮

પ્રિ ય સ ર લા આ કય મ વિ સ રા એ
મ મ ગvમગvસા નીંvસા ધંvનીંvસામ
ર હી હૃ દ ય વ સી પ્રેમદા.............................એ }
મ મ ગvગvગv ગvમ ધvધvગૃvમધૃvનીv સૃં નીvધૃvમ }

સરલા

અંતરો.

* ચં પ ક ક ળી ભ લે હો આ ય સુ વા સિ ત
ગvગvગv મ મ ધvધv ગv મ ધv નીvસાં સં સં
મ ધુ ક ર ન વ લો ભા.... ....ચે
સં સં સં સં સં સં નીvધૃvનીv સૃં નીvધૃvvમ
પ્રે મી વ સ્તુ ને પ્રા આ ણુ અ ર પ તો
સાં સં સં સંનીv ધvનીvસાં નીvધvધvમ
કે દી ક મ ળ માં થા.......................... }
ગvગv ગvમમધv ગૃvમધૃvનીv સાંનીvધૃvમ } સરલા

અંતરો.

નાં. ૨૮

પ્રિય સરલા કયમ વિસરાયે
રહી હૃદય વસી પ્રેમદા...યે ॥ પ્રિય ॥

* ચંપક કલી ભલે હોય સુવાસિત
મધુકર નવ લોભા..............યે ॥
પ્રેમી વસ્તુને પ્રાણુ અરપતો
કેદી કમળમાં થા..........યે ॥ પ્રિય ॥ ૧ ॥

* ચંદ્ર ભ્રાંતિએ પ્રેમી ચકોરી
અગ્નિ પ્રિતથી થા.............એ
એજ સનાતન રીત પ્રીતની
અન્યને શું સમજા.............યે ॥ સરલા ॥ ૨ ॥

(બુદ્ધદેવ)

નં. ૨૯

॥ રાગ વાઘેશ્રી તાલ લાવણી ગજલનો ઠેકો માત્રા ૭ અગર ૮.

ખ રા આ તે એ હીં દ ના આ સં અં તાન્
સા મ ગV રી સા સા ધ ધ ધ મ ધ ની Yસાં
લ ડે એ જે એ હીં ઈ દ ને એ કા આ જે એ
સાં સાં નીΨ ધ મ ધ સાંનીY ધ મ ગV રી ગV સા
લ ડે એ જે એ હીં દ ને એ કા આ જે
સામગV રી સા સા ધ ધ મમ ધનીVસાં

મ ળે એ જે એ હીં ઇ દ ને એ કા આ જે
સં સં નીv ધ મ ધ સાં નીv ધ મ ગv રી સા

અંતરો.

* દુ ભા આ તો એ। દે શ ને એ દ એ ખી
મ મ મ ધ નીv સાં નીvધ મ ધં નીvસાં
ચ ડે વા રે ઉ મં અં ગે થી પ્ર ભુ કે બા દ
સં સં સં મં ગંvરી સંનીvધ ધ ધ ધ ધ ધ
શા હો થી જુ જે એ જે એ હીં ઇ દ ને એ
ધ ધ સાં સં સં નીv ધ મ ધ સાં નીv ધ મ
કા આ જે }
ગv રી સા } ॥ ૧ ॥ ખરા

(કવાલી)

નં. ૨૯

ખરા તે હિંદના સંતાન, લડે જે હીંદને કાજે
લડે જે હીંદને કાજે, મળે જે હીંદને કાજે, ॥ ખરા ॥

અંતરો.

* દુભાતો દેશને દેખી, ચડે વારે ઉમંગેથી
પ્રભુ કે બાદશાહોથી, જુઝે જે હીંદને કાજે ॥ ૧ ॥
* ન મોહે માયા મ્હોબતમાં, ન લોભે માલ દોલતમાં
જીવન જર પ્રાણુ સૌ પલમાં, તજે જે હીંદને કાજે ॥ ૨ ॥
* યતો ધર્મ સ્તતો જય છે, કરો યાહોમ શો ભય છે
અમર તે થાય નિશ્ચય છે, મરે જે હીંદને કાજે ॥ ૩ ॥

(વીર કેસરી)

॥ રાગ કર્નાટકી ભૈરવી ॥ તાલ લાવણી ॥ માત્રા ૮ નાં. ૩૦

સાખી.

પ ડ તી હુ વે મુ જ ને ખ બ રે તું મા જ ણુ આ
સં સં સં સં સં સં સં નીv ધv પ મું પ પ પ ધv
એ એ હ ર્ષ ન હિ આ જ ગ ત ની જં અં
નીvસાં નીv ધv પ પું પ પ પ પ ધૃv પૃ
જાઆ ળ ની ચ તુ રા ઈ તે એ દી ઇ ઠી ન હિ॥
મ મે મ મv ગvરીvસાનીv સારીvગvમગુંv રીvસા ॥
જ્યાં પ્રે મ મા રો જ ળ હુ ળે ત્યાં આ તે દી ધો
નીv સાસા ગvગv મ મ મ મ મ પ ગv ગvમ
બ હ લો ખ રો ઘ ર બા ર ને છો ડયા આ આ
મ મ ગy રીvસા પ પ પ પ પ પ મ પૃ ધૃ
વિ ના આ યુ ઉ ક્તિ ક શી ઇ સુ ઉ જી ન હિ }
પ મ ગv ગv મ પ મગvરીv સારીvગv રીvસા }

હુ વે એ તો જો જ રા જોં ગી
મ ગv રીvસા રીંv મ ગv રીંv સા

ચો ળી વિ ભુ તિ ઈ અંગે બન્યો ઓ શું ઉ
સાં સં સં સ નીv ધv પ મ પ ધv નીvસાં
યો ઓ ગી (૨) સ મા આ ધી ઈ જુ ઠી હે
નીv ધv પ (૨) પ પ ધv મ પ ધુંvસાં નીv

ત્યા ગી }
ધુંv પું } ॥ હવે તો ॥ અસ્તાઇ

અંતરો.

* વિ લા સી મ હે લ ના વા, સી ઇ ઇ
સાં સં સં સં સં સં સં સંનીVસંરેV

ત ને એ આ શીં લ ગ ન લા ગી
સાં નીV ધ પ ધૃV સાંનીVનીV ધV પ

મ ધુ રા પુ ષ્પ ને ત્યાં ગી ઇ ઇ
પ પ પ પ પ પ પ મ પ્ધૃV

અ હા આ કા આ ઠાં શું હી ન ભાં ગી } ॥૧॥
પુ મ ગV રીVસા રેV મ ગVગV રેV સા }

નાં. ૩૦

હવે તો જો જરા જાગી
ચોળી વિભુતી અંગ, બન્યો શું યોગી
બન્યો શું યોગી, સમાધી જુઠી તે ત્યાગી ॥ હવે

અંતરો.

* વિલાસી મંહલના વાસી
તને આ શી લગન લાગી
મધુરા પુષ્પને ત્યાગી અહા
કાઠા શું હિન ભાગી ॥ હવે તો ॥ ૧ ॥

* ઉંડી આસ ધારીને મે તારો સંગ કીધો તો
બાહ્યો લઇ બુલાવી ઓ વિરાગી શું
ગયો ત્યાગી હવે તો ॥ ૨ ॥

(બુલદેવ)

નં. ૩૧

॥ રાગ સિંધ ભૈરવી તાલ કેરબો માત્રા ૮ ॥

આ લી આ આ તે એ શાં ઇ ખી ઈ મા આ રી ઈ
સા સા સા મ મ ગV મ ધV પ મ ગVરીગVરી

મ દ માં આ ભા ન ભુ ઉ લ વ ના આ રી
સારીVસાનીંV સા રી ગVરીસારીVસાનીંVસા

જા વે જા આ વે ના આ લ એ જા આ વે ઓ
સા સા સા મ મ મ ધV પ મ ગV રી ગV રી

બો ઓ લો ઓ બો લ શું ઉ અ વી ચા આ રી
સા રીV સા નીંV સા રી ગV રી સા રીV સાનીંVસા

સા ચું બોલિ કા મ ણુ ગા આ રી ઇ નયે ને એ
સા સા ધાV ધVધંનીV પ ધV પ મ મ મ મ

કે એ ફ ચ ડયો શો ઓ કા આ રી } આલી
પનીVનીVધVધV ધVનીV પ ધV મ }

અંતરો.

* ઉ ર જ ઉ છા આ ળા આ આ અ વ ન વા
રીVનીંVસા રીગVપ મ ગ મ ગVરીગVમ
ચા આ આ આ ળા આ આ અ ધિ રી બ ની ઈ
રી ગV રી ગV સા રીVસા રીVનીંVસા રીગVપ
તું ઉ ઉ બ્હા વ રી બા............ળા.......
મ ગ મ ગVરી ગVમ રી ગVરીગVસારીVસા

વા ત વા ત માં આ છ ણુ કે વ સી ઇ
ધાvપv ધv ધv ધv નીv પ પ ધv પ મ
કયાં આ ગ ઈ સ ર લ તા આ તા આ રી
મ પ પનીv ધાvધvધv ધvનીv પ ધv મ
॥ આલી ॥ ૧ ॥

નાં. ૩૧

આલી આને શી બીમારી, મદમાં ભાન
ભુલવનારી,
જાવો જાવો ના, લજ્નતો, બોલો બોલ શું
અવિચારી, સાચું બોલ કામણગારી
નયને કેફ ચડયો શો કારી ॥ આલી

અંતરો.

* ઊરજ ઉછાળા અવનવા ચાળા
અધિરી બની તું બાવરી બાળા
વાત વાતમાં છણુક વસી કયાં ગઇ
સરલતા તારી ॥ ૧ ॥
* મે દરદીએ દરદ ન જાણે પ્રેમની પીડા
પ્રેમી પીછાણે, સમજાશે તમને, થતા
કોઈ રસિક પ્રિતમની પ્યારી ॥ આલી ॥ ૨ ॥

(અરૂણોદય)

॥ રાગ આશાવરી ॥ તાલ ધુમાળી ॥ માત્રા ૮

નાં. ૩૨

રાં મ ચ ર ન ચિ ત્ત રાં આ ખ મ ન વા ॥
સાંરી રી મ મ સાંનીv ધુv પ મ ગvરીસા ॥ ધૃ ॥

અંતરો.

* બં ધ ન મુ ક્તિ ઈ મ ન નું કા આ ર ન
મ મ મ પૈધvનીv સં સં સં રીં નીvસં સં
સુ ખ દુઃ ખ સ ર ખા મા આ ની મુ સા આ ફીર્
નીvનીvનીvનીv સં સં સં નીv સં રીં સાં નીv ધv પ
ચિ ત્ત વૃ ત્તિ ઈ ક ર હા આ થ હ વે એ શ્રી
ગંv ગંv ગંv ગંv રીં સં સં નીv સં રીં સાં નીv ધ પ
રા મ થી ક ર સં અં ધા આ ત મ ન વા } ॥ ૧ ॥
મ મ મ પ પ સં નીv ધv પ મ ગv રીસા }

નાં. ૩૨

॥ રામ ચરન ચિત્ત રાખ મનવા ॥ ધૃ ॥

અંતરો.

* બંધન મુકિત મનનું કારન
સુખ દુઃખ સરખા માની મુસાફીર
ચિત્ત વૃત્તિ કર હાથ હવે શ્રી
રામથી કર સંધાત મનવા ॥ ૧ ॥
* મનડું જો એક રામમાં લાગ્યું
તનડું રામ ચરન અનુરાગ્યું
તુલસી ધન્ય ભાગ્ય તેના જે
રામ ભજે દીન રાત મનવા ॥ ૨ ॥

(તુલસીદાસ મહાત્મા)

નં. ૩૩

॥ રાગ શંકરાભરણ તાલ દાદરો માત્રા ૬ ॥

(સલામી.)

ગોડ્ સેવ્હ અવર્ ગ્રે સઅસ્ કીંગ્
સા સા રી ની સા રી
લોંગ્ લીવ્હ અવર્ નો બલ્ કીંગ્
ગ ગ મા ગ રી સા
ગાંડ સેવ્હ ધી કીંગ સેંડ્ હીમ્ વિક્
રી સા નીં સા પ પ પ
ટો રી અસ્ હેપ્ પી એન્ડ ગ્લો રી અસ્
પ મ ગ મા મા મા મા ગ રી
લોંગ્ ટુ ઉ રે ઈન્ ઓ વર્ અસ્ ગોડ
ગ મ ગ રી સા ગ મ પ ધા
ડ સેવ્હ ધી કીંગ
મ ગ રી સા

સમાપ્ત.